

vihar“, ena je v Varšavi v cerkvi Vseh svetnikov, najlepša pa je „Kristus blagoslavlja otroke“.

Tudi kot dekoracijski slikar je ustvaril Siemiradzki več izbornih del. Gledišči v Krakovu in Lvovu imata od njega krasna zastora.

Siemiradzki je bil nenavadno bujen talent. Slikal je rad žive, silno čustvene slike. Zato je često zašel v razkošnost ali v grozovitost, in s strastnimi barvami je dosegal silne učinke. Krasen sijaj je razlil nad njegovimi barvami, a nezmernost po čustvenosti hlepeče bujne domišljije stopa večkrat preživo v ospredje.

Siemiradzki je postal tudi ustanovnik poljskega umetniškega muzeja v Krakovu, ko mu je ob slavnosti Kraszewskega podaril svojo sliko „Neronove baklje“.

Razstava tehnike in izumov poljskih. Odkar so začeli Nemci iznova krut in brezobziren boj proti poljski narodnosti, zbirajo Poljaki vse sile, da se ohranijo. Nemci bi radi na Poznanjskem Poljake uničili na gospodarskem polju, in zato hoče država žrtvovati 250 milijonov mark, s katerimi se naj kupujejo poljska posestva za nemške naseljence. Poljaki pa se hočejo gospodarsko okrepiti in postaviti popolnoma na lastne noge, da bodo neodvisni od tujega kapitala. Zato obračajo vso pozornost na razvoj svojih tehničnih znanosti. „Towarzystwo politechniczne“ v Lvovu je letos ob svoji 25letnici priredilo razstavo poljskih tehničnih izdelkov in poljskih lastnih izumov. Tu so pokazali Poljaki, kaj premorejo v praktičnih strokah. Poleg krasnih umetno-obrtnih in arhitektonskih izdelkov je posebno zanimiva razstava poljskih izumov. Zapisnik tega oddelka našteva 350 poljskih samostojnih izumov v vseh tehničnih strokah — jasen dokaz, da imajo Poljaki sami v sebi dovolj duševnih sil za vsestranski gospodarski razvoj.

Adolf Dygasiński, neumoren pedagoški in leposlovni pisatelj poljski, je umrl dne 3. junija. Leta 1877. je ustanovil v Krakovu knjigarno, s katero pa ni imel sreče. Šel je v Varšavo in tam do smrti deloval na pedagoškem zavodu. Napisal je mnogo poučnih knjig in povesti za mladino.

Poljaki in Rusi. Staro neprijateljstvo, ki vlada že skozi stoletja med Poljaki in Rusi, se v zadnjem času umika mirnejšemu medsebojnemu spoznavanju. Med Rusi je Katkov glavni zastopnik onega „pan-slavizma“, kateri hoče vse rusificirati in je zato sovražen poljskim narodnim težnjam. A v knezu Uhtomskem, uredniku „Peterburskih Vjedomosti“, je našel krepkega nasprotnika, kateri priznava Poljakom njih upravičene težnje. Med Poljaki pa deluje „Slovanski klub“ v Krakovu v ireničnem smislu. Nedavno so prinesle „Peterburskija Vjedomosti“ poročilo o predavanjih tega kluba, v katerem tudi pohvalno omenjajo predavanja o Slovencih (glej „Dom in Svet“ t. l. str. 445.) in razprave prof. Dziedichow-

skega o Gogolju ter nadaljujejo: „Brezdvomno bi pred desetimi leti bilo v Krakovu predavanje take literarne vsebine še nemogoče in bi ne bilo doseglo nikakega uspeha. A v tem oziru se je mnogo izpremenilo, ker se je v poljskem občinstvu na novo probudila slovanska zavest.“

Zbrani spisi Žukovskega. Ruski list „Njiva“ izdaje kot prilogo „Polnoje sobranje sočinienij V. A. Žukovskago“. Uredil in z opazkami pojasnil jih je prof. A. S. Arhangelskij. Doslej je izšlo pet zvezkov. Celotna izdaja bo štela dvanajst zvezkov.

Ševčenkove pesmi so izšle v krasni izdaji. Poezije nepozabnega ukrajinskega „kobzarja“ je uredil Julian Romančuk. Knjiga, broječa 700 strani v salonski izdaji, stane samo 2 K. Naroča se: „Kanceljarija Tov. „Prosvita“, Lvov, Rinok č. 10.“

„Živaja Starina“, glasilo etnografskega odseka pri „Imperatorskem ruskem zemljepisnem občestvu“, ki ga urejuje V. I. Lamanškij, je prinesla nedavno natančen pouk, kako se naj popisujejo po vsej Rusiji kmečke hiše in gospodarska poslopja. V 27 točkah so zbrana glavna vprašanja, na katera naj odgovarjajo pisatelji. Zapisati morajo vsa imena, označiti namen posameznih stvari v hiši, snov, način izvršitve, posamezne dele poslopij, kak je temelj, duri, okna, omare, podobe, mize itd. Gotovo je dobro znamenje za ruskega narodnega duha, da se znanost toliko zanima za ljudsko domače življenje. V tem oziru bi se dalo pri Južnih Slovanih pač tudi storiti še mnogo!

Slovanska cirilska paleografija. O tem predmetu je predaval na varšavski imperatorski univerzi lansko leto prof. E. F. Karskij in je ta predavanja tudi izdal v tisku. V dvanajstih poglavjih je obdelal to zanimivo stvarino: 1. Predmet slovanske paleografije in njene metode; 2. Viri za paleografske preiskave; 3. Pripomočki; 4. Tvarina, na kateri so pisali; 5. Oblika in vezava rokopisov; 6. Lastnosti pisma; 7. Ornamenti; 8. Zgodovina slovanskega cirilskega pisma; 9. Kriptografija ali tajnopis; 10. Pisci knjig; 11. Začetek slovanskega cirilskega tiska; 12. Odvisnost raznih rokopisov od kraja, kjer so tiskani, in od pravopisa.

Nikolaj Karlovič Šilder. Dne 6. aprila t. l. je umrl v šestdesetem letu svoje starosti ruski biograf Šilder, ravnatelj imperatorske javne knjižnice. Bil je v mladosti vojak. Zato so tudi njegovi prvi spisi strateškega značaja, med njimi tudi spis „Oborona Vengriji ot neprijatelja, nastupajuščago s vostoka ili sčvera“. Važni so njegovi življenjepisi. Popisal je obširno delovanje generala Totlebensa; v „Ruskem biografskem slovarju“ je popisal življenje carja Aleksandra I. Po tem spisu je izdal obširno delo „Imperator Aleksander I., jeho žiznj i carstvovanie“. Važno zgodovinsko delo je dalje knjiga „Imperator Pavel, istoriko-biografičeskij očerk.“ Šilder je v svojih delih zbral veliko množico zgodovinskih podatkov iz tiskanih in rokopisnih virov.